

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 947
Konu : Ankara Milletvekili
Prof.Dr.Özcan YENİÇERİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
20 Mart 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.03.2013 tarihli ve 43452547-120.00-111343 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Prof.Dr.Özcan YENİÇERİ'nin Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/18086 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF.DR.ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
TBMM 7/18086 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR :

Gelişmiş ülkelerde elektronik atık (*e-atık*) toplama ve geri dönüşüm işlemlerine büyük önem verilmektedir.

Buradan hareketle;

- 1- Bakanlık destek ve bünyesinde yürütülen e-atık toplama ve geri dönüştürme uygulamaları nelerdir, nerelerde yapılmaktadır?
- 2- 2002 - 2013 yılları arasında, yıllara göre toplanan ve geri dönüştürülen e-atık miktarı ülke genelinde ton cinsinden ne kadardır?
- 3- 2002 - 2013 yılları arasında, yıllara göre toplanan ve geri dönüştürülen e-atıklar vasıtası ile ülke ekonomisine sağlanan katkı TL cinsinden ne kadardır?
- 4- 2013 Şubat ayı itibarı ile toplanıp geri dönüştürülmediği için ülke ekonomisinde zarara ve çevresel olumsuzluklara sebep olan e-atık miktarı yıl bazında son 10 yılın ortalaması olarak ne kadardır?

CEVAP :

2006-2011 yılları arasında, ülkemizde atık elektrikli ve elektronik eşyalarla ilgili yönetmelik bulunmamasına rağmen, bu tür atıkların toplanması ve geri dönüşüm faaliyetlerini yapacak tesisler, Bakanlığımızca kayıt altına alınarak işleme tesis kriterlerini sağlayanlara yetki verilmiştir. 2012 yılında yayınlanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde; belirlenen kriterleri sağlayan tesislere çevre lisansı verilmektedir. Bu kapsamda ülkemizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların işlenmesi ile ilgili olarak faaliyet gösteren 21 adet işleme tesisi bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından yetkilendirilen bu tesisler, toplanan elektronik atıkları parçalara ayırmakta, ve ayrılan parçaları ayrıştırmaktadır. Yurt içinde kullanım olanağı olmayan elektronik devre ve elektronik komponent gibi parçalar değerlendirilmek üzere yurt dışına ihraç edilmektedir.

İşleme tesisleri tarafından 2011 yılında kayıt altına alınan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya (AEEE) toplama miktarı yaklaşık 8.000 tondur. Toplama miktarı yönetmelik yürürlüğe girmeden önce işleme tesislerinin kendi çabaları ile topladığı miktar olup, 2013 yılının Mayıs ayından itibaren üretici sorumluluğunun devreye girmesi ve belediyeler tarafından getirme merkezlerinin oluşturulmasıyla toplanan ve geri dönüşümü/geri kazanımı sağlanan Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya miktarında artış olacaktır.

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle beraber elektrikli ve elektronik eşya atıklarının toplanması, işlenmesi, geri kazanımı ve bertarafı üretici sorumluluğu altında gerçekleştirilecektir. Bu amaçla, elektrikli ve elektronik eşyaları piyasaya süren üreticilerin kayıt altına alınması ve yükümlülükleri, vatandaşımıza e-atıklarının toplanması konusunda hizmet edecek belediyelerin ve ürün satışı yapan dağıtıcıların yükümlülükleri, taşınması ve bu atıkların çevreyle uyumlu olarak işleneceği tesislerin kriterleri belirlenmiştir.

Yönetmelikle getirilen uygulama ile vatandaşımızın e-atıklarını yeni ürün almaları halinde bayilere teslim edebilmesi ile yerleşim merkezlerine yakın olan ve e-atıklarını teslim edebilecekleri atık getirme merkezlerinin oluşturulması hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm çerçevesinde belediyeler tarafından oluşturulacak atık getirme merkezleri 400.000 nüfuslu belediyelerden başlayarak 2018 yılına kadar tüm ülke sathına yayılmış olacaktır.

Ayrıca; Yönetmelikte Elektrikli ve Elektronik Eşya (EEE) üreticileri için yıllara göre artan toplama hedeflerine ve geri kazanım/geri dönüşüm hedeflerine yer verilmiştir. Bu itibarla, EEE üreticileri 2013 yılında 0,3 kg/kişi-yıl, 2018 yılında ise 4 kg/kişi-yıl toplama hedeflerini sağlamak durumundadırlar.

e-atık konusu da dahil olmak üzere atık probleminin çözümü için toplumun her kesimi, üzerine düşen sorumluluğu hassasiyetle ve özenle yerine getirmek zorundadır. Buna katkı sağlayacak en önemli etken ise bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleridir. Bakanlığımızca bu konuya ilişkin çalışmalara okullarda başlanmıştır. Bazı belediyelerimiz tarafından ise atık getirme merkezleri oluşturulmuş olup, vatandaşlar AEEE'lerin toplanması konusunda bilgilendirilmektedir. Ayrıca, ilerleyen süreçte toplum genelini bilgilendirmek ve bilinçlendirmek için kamu spotları yapılması planlanmaktadır.

